

IZVJEŠĆE O RADU
ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

za 2024. godinu

Siječanj 2025. godine

Sadržaj

Poglavlje I. Uvodne napomene	3
Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana	3
Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe građana	3
Odjeljak C. Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana.....	4
 Poglavlje II. Rad i aktivnosti Odbora za žalbe građana	 5
Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe građana	5
Odjeljak B. Postupanje povodom žalbi građana.....	5
Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH.....	7
Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika SIPA-e	14
Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH	14
Odjeljak F. Ostale aktivnosti Odbora za žalbe građana	15

Prilozi

Na temelju članka 19. stavka (1) točke d) Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) i članka 5. stavka (1) točke f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09), Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH je na 49. sjednici, održanoj 22. 1. 2025., usvojio i Parlamentarnoj skupštini BiH podnosi sljedeće

I Z V J E Š Ć E
o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine za 2024. godinu

POGLAVLJE I.

UVODNE NAPOMENE

Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe građana) osnovan je sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) kao tijelo Parlamentarne skupštine BiH koje u provođenju svojih aktivnosti djeluje isključivo na profesionalnim osnovama, ne zastupajući, ne štiteći niti podrivajući interese bilo koje političke stranke, organizacije, udruge ili bilo kojeg naroda u Bosni i Hercegovini.

Odbor za žalbe građana, sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i Poslovniku o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09), nadležan je za:

- zaprimanje, evidentiranje, procjenu i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika u Bosni i Hercegovini, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- kontinuirano praćenje u kojoj je fazi predmet;
- iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnositelja žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika Bosne i Hercegovine, rezultatima istrage i drugim čimbenicima na temelju kojih je pokrenut stegovni ili kazneni postupak;
- davanje svih informacija podnositelju žalbe u vezi s njegovom žalbom;
- informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svome radu te
- obavljanje ostalih zakonom propisanih poslova.

Odjeljak B. Sastav Odbora za žalbe građana

Shodno odredbama Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH, Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju između uglednih i uvažениh građana koji nisu zaposleni u policijskim tijelima BiH.

Članovi Odbora moraju imati visoku stručnu spremu, najmanje pet članova Odbora moraju biti diplomirani pravnici i u njemu moraju biti zastupljeni svi konstitutivni narodi.

Kandidat za člana Odbora za žalbe građana ne može biti član političke stranke ni osoba osuđena za kazneno djelo, osim za kazneno djelo iz područja sigurnosti prometa.

Za članove Odbora za žalbe građana u mandatnom razdoblju 2021. – 2025. imenovani su¹:

- 1. Boris Buha, predsjednik,**
- 2. Vjekoslav Vuković, prvi zamjenik predsjednika,**
- 3. Semir Šut, drugi zamjenik predsjednika,**
- 4. Hana Korać, članica,**
- 5. Tihomir Marinčić, član, i**
- 6. Merima Šenderović, članica.**

Član Odbora Miroslav Janjić podnio je ostavku na članstvo, nakon čega je Parlamentarna skupština BiH usvojila Odluku o razrješenju dužnosti člana Odbora za žalbe građana kao neovisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 79/24).

Odjeljak C. Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana

Pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana određen je člankom 1. stavak (2) Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, u kojem je navedeno:

Na sva pitanja organizacije i upravljanja te druga pitanja bitna za funkcioniranje tijela uspostavljenih ovim zakonom i odnosa između institucija BiH i odnosa prema pravnim i fizičkim osobama, u mjeri u kojoj nisu propisana ovim zakonom, primjenjuju se Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine i Zakon o upravi.

Shodno navedenoj odredbi, pravni okvir djelovanja Odbora za žalbe građana čine:

- a) Zakon o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08),
- b) Zakon o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 i 19/16),
- c) Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- d) Poslovnik o radu Odbora za žalbe građana („Službeni glasnik BiH“, broj 84/09).

¹ "Službeni glasnik BiH", broj 10/21

POGLAVLJE II.

RAD I AKTIVNOSTI ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Odjeljak A. Sjednice Odbora za žalbe građana

U 2024. godini Odbor za žalbe građana održao je 13 sjednica, kako slijedi:

Sjednice	Datum održavanja sjednica
36. sjednica	29. 1. 2024. od 17.00 sati
37. sjednica	27. 2. 2024. od 17.00 sati
38. sjednica	26. 3. 2024. od 17.00 sati
39. sjednica	22. 4. 2024. od 17.00 sati
40. sjednica	22. 5. 2024. od 17.00 sati
41. sjednica	28. 5. 2024. od 17.00 sati
42. sjednica	14. 6. 2024. od 17.00 sati
43. sjednica	9. 7. 2024. od 17.00 sati
44. sjednica	29. 8. 2024. od 17.00 sati
45. sjednica	19. 9. 2024. od 17.00 sati
46. sjednica	10. 10. 2024. od 17.00 sati
47. sjednica	14. 11. 2024. od 17.00 sati
48. sjednica	11. 12. 2024. od 17.00 sati

Na navedenim sjednicama Odbora za žalbe građana razmatrano je ukupno 167 točaka dnevnog reda, pod kojima je analizirano 105 žalbi² i izvješća nadležnih policijskih tijela na razini Bosne i Hercegovine, 17 informacija i obavijesti nadležnih policijskih agencija te 45 drugih točaka dnevnog reda.

Odjeljak B. Postupanje povodom žalbi građana

U izvještajnom razdoblju za potrebe rada Odbora za žalbe građana zaprimljeno je, evidentirano i kompletirano 117 žalbi koje su se odnosile na rad policijskih službenika u policijskim agencijama na razini Bosne i Hercegovine, i to:

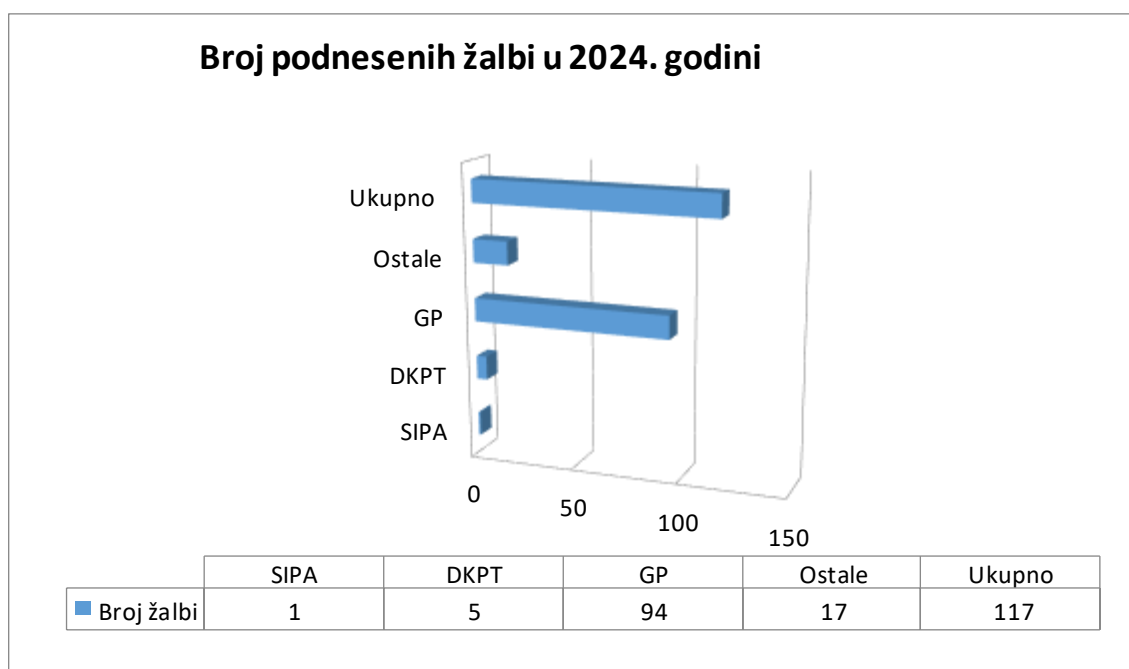
- 94 žalbe podnesene su protiv policijskih službenika Granične policije BiH;
- pet žalbi podneseno je protiv policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (DKPT);
- jedna žalba podnesena je protiv policijskih službenika Državne agencije za istragu i zaštitu (SIPA);

² Unutar 104 žalbe razmatrano je i 15 žalbi koje su zaprimljene u 2023. godine.

- 17 žalbi podneseno je protiv policijskih službenika različitih policijskih tijela na razini entiteta i kantona, za koje Odbor za žalbe građana nije bio nadležan, te su građanima pružene informacije kojim institucijama trebaju uputiti svoje žalbe.

U 2024. godini putem službene adrese e-pošte Odbora za žalbe građana zaprimljene su 54 prijave. Na sve upite i prijave pravovremeno je odgovoreno te su žalbe dostavljene nadležnim institucijama na postupanje. Također, građanima su, po potrebi, dostavljene tražene informacije.

GRAFIKON br. 1

Od ukupnoga broja zaprimljenih žalbi u 2024. godini, Odbor za žalbe građana na sjednicama je razmatrao 105 žalbi.

Postupajući povodom žalbi i izvješća nadležnih policijskih tijela Bosne i Hercegovine, Odbor za žalbe građana je *općim konsenzusom* usvojio 36 zaključaka koji su dostavljeni nadležnim policijskim tijelima. Također, na zahtjev građana upućene su tri obavijesti o rezultatima istraga povodom žalbi i dva zahtjeva za dostavu informacija od nadležnih institucija.

Odjeljak C. Žalbe na rad policijskih službenika Granične policije BiH

U 2024. godini Odbor za žalbe građana razmatrao je 97 žalbi na rad i postupanje policijskih službenika Granične policije BiH, zajedno s izvješćima o obavljenim preliminarnim provjerama, odnosno provedenim internim postupcima Granične policije BiH.

Odbor za žalbe građana jednoglasno je usvojio 97 izvješća o provedenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, pri čemu je 95 izvješća prihvaćeno nakon prvog razmatranja, dok su dva vraćena na dopunu sukladno sa smjernicama Odbora, i to:

- u predmetu broj: 05/2-50-17-1620/24, povodom žalbe građanina Š. O., Odbor za žalbe građana je na 45. sjednici odgodio izjašnjenje o Informaciji Granične policije BiH broj: 17-07-34-7-4913/24 od 23. 8. 2024. U vezi s ovim predmetom, Odbor za žalbe građana zatražio je dopunu Informacije na način da se utvrdi jesu li u ranijem razdoblju nad imenovanim obavljane detaljne granične kontrole i provjere te raspolaže li Granična policija BiH informacijom o postojanju zahtjeva neke od nadležnih institucija za obavljanjem detaljnih provjera nad njime;
- u predmetu broj: 05/2-50-17-2343/24 Odbor za žalbe građana je na 48. sjednici odgodio izjašnjenje o Izvješću Granične policije BiH o obavljenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-4-10033/24 od 20. 11. 2024. U vezi s ovim predmetom, Odbor za žalbe građana zatražio je dopunu Izvješća Granične policije BiH na način da se dodatno rasvijetle okolnosti u vezi s predmetnim događajem, s posebnim osvrtom na to je li policijski službenik odložio službeno oružje u propisanom roku nakon završetka radnog vremena. Također, Odbor smatra bitnim da se u vezi s pitanjem odlaganja službenog oružja policijskog službenika S. Ž.-a očituje i zapovjednica JGP-a Orašje S. B.

Razmatrajući žalbe i izvješća o provedenim preliminarnim provjerama i internim istragama Granične policije BiH, Odbor za žalbe građana usvojio je i sljedeće zaključke u vezi s predmetima:

- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-687/24, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se od Uprave za neizravno oporezivanje BiH traži informacija o okolnostima i pravnoj osnovi za različito postupanje službenika ove institucije u vezi s vraćanjem građanina A. A. dana 29. 9. 2023. na MGP Šepak zbog prijevoza nedozvoljene robe, za koju je bio potreban pregled fitosanitarnog inspektora, te dozvolom drugog službenika Uprave za neizravno oporezivanje BiH da navedeni građanin istoga dana s istom robom uđe u Bosnu i Hercegovinu na MGP-u Karakaj bez pregleda fitosanitarnog inspektora;

- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-2407/23, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se Izvješće Granične policije BiH o obavljenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-7-10591/23 od 30. 1. 2024., dostavlja Središnjem istražnom uredu Granične policije BiH kako bi se obavile dodatne provjere na indicije da su podaci iz službenih evidencija Granične policije BiH neovlašteno ustupljeni trećim osobama;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-458/24, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se od Granične policije BiH traži da analizira na koji se način može unaprijediti sustav logiranja u Središnju bazu podataka o strancima, na način da se jasno zna tko se i kada logirao te za koga je rađena provjera podataka prilikom logiranja;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-883/24, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se sugerira Uredu za profesionalne standarde i unutarnju kontrolu Granične policije BiH da za osnovu svoga rada pri izvođenju mišljenja i zaključaka u istragama ne koristi pravnu praksu iz pojedinačnih rješenja Odbora za žalbe policijskih službenika;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1098/24, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se sugerira Graničnoj policiji BiH da razmotri mogućnost utvrđivanja termina u kojem građani mogu pristupiti jedinicama Granične policije BiH u vezi s administrativnim zahtjevima, kako bi se izbjegle situacije koje su bile predmetom žalbe;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1218/24 - žalba građanina M. M., Odbor za žalbe građana traži od Ureda za profesionalne standarde i unutarnju kontrolu da obavijesti građanina o njegovom statusu u vezi s predmetnim pitanjem;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1261/24, Odbor za žalbe građana ponovno je istaknuo zaključak Odbora iz Izvješća o radu za 2023. godinu u kojem je navedeno: "Pozivaju se Ministarstvo sigurnosti BiH, Granična policija BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH da započnu proces prijenosa nadležnosti i obveze izvršenja KDZ kontrole na aerodromima u Bosni i Hercegovini na upravitelje aerodroma u skladu s europskom praksom". Shodno navedenom zaključku, Odbor poziva upravu Granične policije BiH da pokrene aktivnosti u smjeru rješavanja pitanja KDZ kontrola na aerodromima Bosne i Hercegovine;
- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-879/24, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se Izvješće Granične policije BiH o obavljenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-7-5288/24 od 13. 8. 2024., dostavlja Središnjem istražnom uredu Granične policije BiH kako bi, unutar svoje nadležnosti, poduzeli odgovarajuće mjere u cilju utvrđivanja radi li se o lažnoj prijavi i ometanju službene osobe u obavljanju njezine dužnosti;

- u vezi s predmetom broj: 05/2-50-17-1118/24, Odbor za žalbe građana usvojio je zaključak kojim se Izvješće Granične policije BiH o obavljenim preliminarnim provjerama, broj: 17-07-34-7-5410/24 od 22. 8. 2024., dostavlja Središnjem istražnom uredu Granične policije BiH kako bi se mogle obaviti provjere detaljno iznesenih navoda i indicija protiv policijskog službenika Granične policije BiH. Zadužuje se Ured za profesionalne standarde i unutarnju kontrolu Granične policije BiH da, u slučaju novih saznanja u vezi s ovim predmetom, informaciju dostavi i Odboru za žalbe građana.

Među razmatranim žalbama i navodima iznesenim u njima, za njih sedam utvrđena je osnovanost te je podnesen zahtjev za pokretanje stegovnog postupka protiv odgovornih policijskih službenika, 49 navoda ocijenjeno je neosnovanima, dok je za prijavu 48 djela, prema izvješćima Granične policije BiH, utvrđeno da "nema dovoljno dokaza".

U svim predmetima u kojima je, prema izvješćima Granične policije BiH, podnesen zahtjev za provođenje stegovnog postupka zatraženo je da Granična policija BiH, po okončanju stegovnih postupaka protiv policijskih službenika, o rezultatima postupka izvijesti Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH. Prema informacijama Granične policije BiH, okončano je pet stegovnih postupaka, pri čemu su u četiri postupka izrečene stegovne sankcije – novčane kazne u trajanju od dva do šest mjeseci, kazneni bodovi i obustava unaprjeđenja u viši čin, odnosno stegovne mjere za lakšu povredu službene dužnosti, dok u jednom postupku nije utvrđena odgovornost policijskog službenika.

Granični prijelazi Bosne i Hercegovine na kojima su građani u 2024. podnosili žalbe na postupanje policijskih službenika Granične policije BiH su:

Granični prijelaz BiH	Broj žalbi
MGP Aerodrom Sarajevo	10
MGP Aerodrom Banja Luka	1
MGP Aerodrom Tuzla	3
MGP Gradiška	4
MGP Izačić	2
MGP Velika Kladuša	4
MGP Brod	4
MGP Bosanski Šamac	2
MGP Orašje	3
MGP Šepak	3
MGP Vardište	5
MGP Uvac	2
MGP Brčko	2
MGP Doljani	4
MGP Dobrljin	3
MGP Svilaj	4

MGP Klobuk	1
MGP Karakaj	3
MGP Gradina	3
MGP Popovi	2
MGP Bratunac	1
MGP Kostajnica	1
MGP Kamensko	1
MGP Ivanica	1
MGP Novi Grad	1
MGP Zvirici	1
MGP Strmica	2
MGP Hum	1

Među žalbama u ovom izvještajnom razdoblju njih osam se odnosilo na više graničnih prijelaza i Graničnu policiju BiH općenito, a bile su u vezi sa zadržavanjem i detaljnim kontrolama vozila i putnika na graničnim prijelazima i u graničnom pojasu.

Ostalih 15 žalbi nisu u vezi s povredom službene dužnosti policijskih službenika tijekom rada, već su uglavnom okarakterizirane kao žalbe koje su proizvod osobnih sukoba između podnositelja žalbe i policijskih službenika.

Razlozi za podnošenje žalbi na rad policijskih službenika Granične policije BiH

Razlozi³ za podnošenje žalbi mogu se podijeliti na sljedeće:

- 1. Neprimjerena komunikacija, zlouporaba položaja, drsko i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika (45 osnova za podnošenje žalbi)**

Odbor za žalbe građana u više je navrata skretao pozornost Graničnoj policiji BiH na obvezu poštivanja Kodeksa ponašanja policijskih službenika, s posebnim naglaskom na ophođenje i komunikaciju s građanima prilikom kontrole prelaska granice. Pri razmatranju žalbi konstatirano je da je u većini slučajeva nezadovoljstvo građana uvjetovano neprimjerenom, suvišnom komunikacijom policijskih službenika te u nekim slučajevima drskim i neprofesionalnim postupcima policijskih službenika.

Odbor za žalbe građana uvijek ističe stav da Granična policija BiH treba kontinuirano skretati pozornost policijskim službenicima na izbjegavanje nepotrebne i prekomjerne komunikacije s građanima te na obvezu dosljednog poštivanja Etičkog kodeksa i pravila službe.

³ U jednoj žalbi istaknuto je više navoda i osnova po kojima se žalba podnosi.

2. Prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH

(4 osnove za podnošenje žalbi)

Od četiri slučaja prijave koruptivnog djelovanja, samo u jednom je dokazana osnovanost navoda iz žalbe te je pokrenut stegovni postupak za težu povredu službene dužnosti. U ostalim slučajevima prijave koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH navodi nisu mogli biti ni potvrđeni ni odbačeni, jer nije bilo dovoljno dokaza za to. U većini tih predmeta korišteni su dokazi prikupljeni s videonadzora na predmetnim graničnim prijelazima, a što je sukladno sa stalnim isticanjem potrebe Odbora za žalbe građana za uspostavom funkcionalnog sustava videonadzora na svim graničnim prijelazima, kako bi se mogućnost koruptivnog djelovanja policijskih službenika Granične policije BiH svela na najmanju moguću mjeru. U svim predmetima u kojima su postojale indicije za moguća kaznena djela policijskih službenika Odbor je zatražio njihovu dostavu Središnjem istražnom uredu Granične policije BiH, kako bi poduzeli odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti.

3. Predugo zadržavanje na graničnim prijelazima, detaljne granične provjere prilikom prelaska granice Bosne i Hercegovine, način izvršenja graničnih kontrola i provjera te kontrole u graničnom pojasu (39 osnova za podnošenje žalbe)

Shodno izvješćima Granične policije BiH o provedenim internim provjerama i istragama, utvrđeno je da je zadržavanje na graničnim prijelazima uvjetovano objektivnim okolnostima na graničnim prijelazima koji se odnose na nedovoljan broj policijskih službenika i pojačanu frekvenciju putnika.

Naime, i u ovom izvještajnom razdoblju prevladava problem nedovoljnog broja policijskih službenika koji bi mogli pravovremeno obavljati sve poslove i radne zadatke, a s čime se Granična policija BiH već duže vrijeme suočava. Ovaj problem posebno je izražen na najfrekventnijim graničnim prijelazima.

Glede prijava građana koje su se odnosile na detaljne granične kontrole i zadržavanja na graničnim prijelazima, Odbor za žalbe građana utvrdio je da su navodi iz prijava točni, a radnje poduzete u konkretnim slučajevima sastavni su dio procedura Granične policije BiH i sukladne su sa zakonskim propisima na snazi u Bosni i Hercegovini.

U izvješćima Granične policije BiH u vezi s ovim pitanjem istaknuto je da je na službenoj internetskoj stranici Granične policije BiH javno objavljeno i objašnjeno postupanje u slučajevima kada se osobe prilikom svakog prelaska državne granice zadržavaju te je navedeno da policijski službenici Granične policije BiH prilikom obavljanja graničnih provjera postupaju u skladu s odredbama Zakona o graničnoj kontroli i odredbama Pravilnika o načinu obavljanja graničnih provjera i unosa podataka u putne isprave, a tom prilikom su, uz ostalo, ovlašteni obaviti provjere u potražnim i drugim evidencijama te zaustaviti i zadržati osobu u vremenu potrebnom za obavljanje graničnih provjera. Pored navedenog, u obavljanju ovih poslova policijski službenici Granične policije BiH primjenjuju i policijske ovlasti propisane

Zakonom o policijskim službenicima BiH. Prilikom obavljanja detaljnih graničnih provjera, policijski službenici Granične policije BiH ostvaruju izravan pristup potražnim i drugim evidencijama, odnosno relevantnim bazama podataka, uključujući i baze podataka drugih nadležnih organa i Interpola, te postupaju u skladu s naloženim mjerama i informacijama sadržanim u spomenutim bazama. Uzimajući u obzir nadležnosti Granične policije BiH i činjenicu da Granična policija BiH nije vlasnik nego isključivo korisnik podataka i informacija upisanih u baze podataka nadležnih organa, u cilju rješavanja "statusa osobe" one se trebaju obratiti organu pred kojim je eventualno vođen postupak ili koji je poduzimao mjere i radnje prema njima. Također je navedeno da je Granična policija BiH dužna prema osobama nad kojima se obavljaju granične provjere poduzimati mjere i radnje shodno zahtjevima nadležnih organa upisanim u baze podataka, a ukoliko osobe podnesu zahtjev za dostavu informacije o razlozima zadržavanja prilikom obavljanja graničnih provjera, Granična policija BiH ne može dostavljati odgovore na njih.

Također su se izdvajale i žalbe na sam način obavljanja graničnih kontrola, posebno na aerodromima, a u vezi sa spornim predmetima koje su policijski službenici morali oduzimati od građana u skladu s pravilima aerodromskih operatera.

4. Ostale žalbe (15 osnova za podnošenje žalbe)

Ostale žalbe odnose se na pitanja narušenih međusobnih osobnih odnosa između građana i policijskih službenika Granične policije BiH ili se pak općenito odnose na postupanje policijskih službenika izvan obavljanja službe na graničnim prijelazima Bosne i Hercegovine.

I u ovom izvještajnom razdoblju bile su aktualne žalbe koje su se odnosile na propisno isticanje zastave Bosne i Hercegovine na graničnim prijelazima i održavanje graničnih prijelaza.

U svim slučajevima je Granična policija BiH izvijestila Odbor da nije nadležna za održavanje graničnih prijelaza Bosne i Hercegovine. Naime, člankom 14. stavak (1) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", br. 53/09, 54/10 i 47/14) propisano je da je Uprava za neizravno oporezivanje BiH nadležna za poslove izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije, upravljanja i održavanja objekata i infrastrukture na graničnim prijelazima, a Pravilnikom o standardima i uvjetima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prijelaza ("Službeni glasnik BiH", broj 90/17) propisano je da planiranje, izgradnju i opremanje graničnih prijelaza provodi nadležno tijelo za upravljanje i održavanje graničnih prijelaza, odnosno Uprava za neizravno oporezivanje BiH. Člankom 3. stavak (6) navedenog pravilnika propisano je da svi granični prijelazi moraju biti opremljeni urednim, čistim i pravilno istaknutim zastavama Bosne i Hercegovine.

I dalje je aktualno pitanje putovanje maloljetnih osoba bez suglasnosti drugog roditelja. Sve žalbe ocijenjene su neosnovanima, jer su sve maloljetne osobe posjedovale važeće putne isprave, putovale su u pratnji jednog roditelja te ni u jednom slučaju organ nadležan za izdavanje putnih isprava nije zaprimio bilo kakav zahtjev,

naredbu ili rješenje drugog nadležnog organa o zabrani putovanja ili o posebnim uvjetima putovanja za maloljetne osobe zbog kojih su žalbe podnesene.

U vezi s ovim pitanjem, Odbor ističe članak 18. stavak (2) Zakona o putnim ispravama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 4/97, 1/99, 9/99, 10/01, 27/00, 32/00, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 i 60/13):

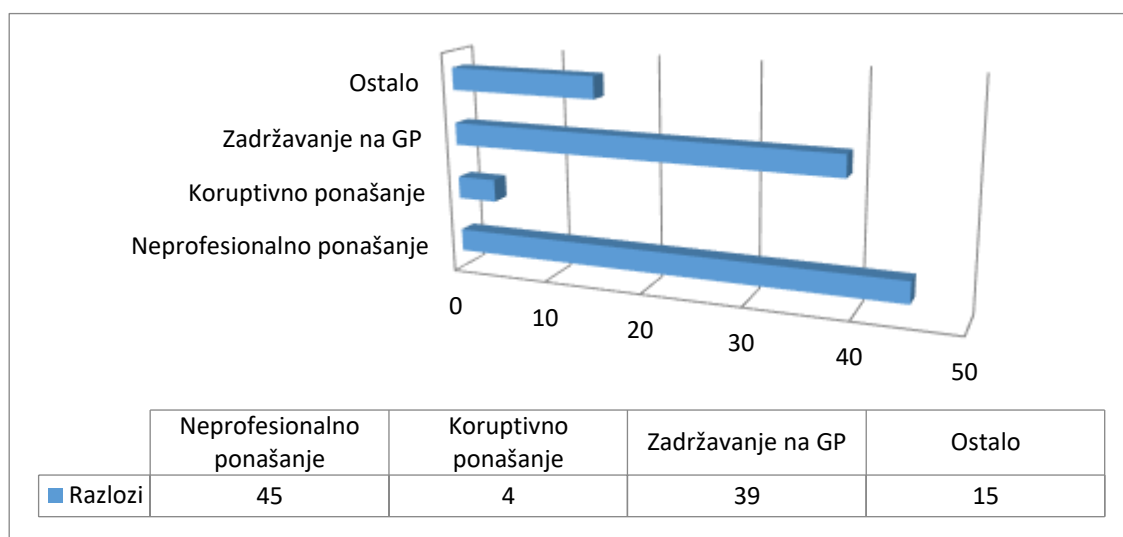
"Za maloljetne, odnosno poslovno nesposobne osobe, zahtjev za izdavanje putnih isprava podnosi jedan od roditelja uz suglasnost drugog roditelja, odnosno drugi zakonski zastupnik",

te članak 8. stavak (2) Zakona o putnim ispravama:

"Nositelj putne isprave državljanin BiH mlađi od 14 godina, odnosno poslovno nesposobne osobe, mogu putovati u inozemstvo u pratnji jednog ili oba roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika, odnosno mora imati suglasnost oba roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika, ovjerenu kod nadležnog organa, ako putuje u pratnji druge osobe."

GRAFIKON br. 2 (GPBiH)

Broj žalbi po razlozima podnošenja

Odjeljak D. Žalbe na rad policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA)

U 2024. godini Odbor za žalbe građana razmatrao je jednu žalbu podnesenu na rad i postupanje policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu.

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH zaključio je da u postupanju policijskih službenika Državne agencije za istrage i zaštitu i nadležnih organa u ovom predmetu nisu utvrđene nepravilnosti ni povrede mjerodavnih zakona.

Također u vezi s ovim predmetom, Odbor za žalbe građana usvojio je i zaključak kojim je od Državne agencije za istrage i zaštitu zatražio dostavu detaljnijih izvješća s jasnim navođenjem činjenica na osnovi kojih bi se nedvojbeno moglo utvrditi na što se žalba odnosi i na kojim se dokazima temelji zaključak o osnovanosti žalbi.

Odjeljak E. Žalbe na rad policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH (DKPT)

U izvještajnom razdoblju Odbor za žalbe građana razmatrao je sedam žalbi podnesenih na postupke policijskih službenika Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH.

Odbor za žalbe građana usvojio je sedam izvješća o provedenoj internoj istrazi Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH. Među razmatranim žalbama, za jednu je utvrđena osnovanost navoda te je podnesen prijedlog za vođenje stegovnog postupka. Tri su ocjenjene neosnovanima, a za tri je konstatirano da nema dovoljno dokaza za utvrđivanje osnovanosti navoda iz žalbi.

Razlozi za podnošenje žalbi uglavnom se odnose na neprimjereno i neprofesionalno ponašanje policijskih službenika te na neprimjerenu komunikaciju s građanima.

Odjeljak F. Ostale aktivnosti Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana je, na temelju Plana rada Odbora za žalbe građana za 2024. godinu i na osnovi žalbi građana kojima je ukazano na određene propuste prilikom obavljanja graničnih kontrola, usvojio odluku da 22. i 23. svibnj 2024. realizira posjet i obilazak graničnih prijelaza Bosne i Hercegovine u nadležnosti Terenskog ureda Jug.

Posjet je realiziran uz potporu Misije OEES-a u Bosni i Hercegovini.

U sklopu ove aktivnosti Odbor za žalbe građana realizirao je posjet i obilazak sljedećih graničnih prijelaza Bosne i Hercegovine:

1. Međunarodni granični prijelaz Bijača,
2. Međunarodni granični prijelaz Crveni grm,
3. Međunarodni granični prijelaz Neum I,
4. Međunarodni granični prijelaz Neum II,
5. Međunarodni granični prijelaz Trebinjska - Čepikuće,
6. Međunarodni granični prijelaz Klobuk i
7. Granični prijelaz za pogranični promet Arandjelovo.

Također su za vrijeme posjeta održani i sastanci u:

1. Terenskom uredu Granične policije BiH Jug (Čapljina),
2. Jedinici Granične policije Neum,
3. Jedinici Granične policije Trebinje i
4. Zajedničkom centru za policijsku suradnju u Trebinju.

Na osnovi žalbi građana razmatranih u proteklome razdoblju na sjednicama Odbora te izvješća Granične policije BiH o provedenim internim provjerama i istragama, članovi Odbora su tijekom posjeta posebno utvrđivali stanje videonadzora, stanje infrastrukture na graničnim prijelazima, stanje s obilježjima Bosne i Hercegovine i Granične policije BiH i jesu li informativni plakati Odbora za žalbe građana postavljeni na vidnom mjestu na graničnim prijelazima.

Za vrijeme posjeta posebno je istaknuta važnost primjene Etičkog kodeksa, posebno u kontekstu profesionalnog odnosa policijskih službenika prema građanima prilikom graničnih provjera i kontrola, kao i potreba da komunikacija policijskih službenika s građanima bude svedena isključivo na profesionalnu razinu.

Odbor za žalbe građana je tijekom posjeta skrenuo pozornost na značaj Etičkog kodeksa i djelovanja policijskih službenika u skladu s njegovim odredbama, te smatra kako se činom potpisivanja akta kojim se potvrđuje da je policijski službenik upoznat sa sadržajem Kodeksa zadovoljava samo forma. Naime, imajući u vidu da se veliki broj žalbi građana odnosi na neprofesionalno i grubo ponašanje policijskih službenika, jasno je kako se izučavanju odredaba i djelovanju policijskih službenika sukladno s Etičkim kodeksom mora posvetiti mnogo veća pozornost.

Teški i nehumani uvjeti za rad na pojedinim graničnim prijelazima

Kada je u pitanju infrastruktura objekata Granične policije BiH na graničnim prijelazima, opća ocjena članova Odbora za žalbe građana jest da su uvjeti za smještaj i rad policijskih službenika na graničnim prijelazima rađenim prema postavljenim standardima zadovoljavajući, dok je na ostalima loša pa negdje i krajnje nedopustiva, a što se izravno ili neizravno odražava i na odnos policijskih službenika prema građanima.

Posebno je nedopustivo stanje na međunarodnim graničnim prijelazima Trebimlja - Čepikuće i Orahov do.

Policijski službenici rade u privremeno postavljenim dotrajalim kontejnerima koji nisu prikladno natkriveni, što stvara teškoće prilikom obavljanja granične kontrole kada su nepovoljni vremenski uvjeti, kao što je velika vrućina, snijeg ili kiša, a posljedicu toga trpe i građani jer im se putne isprave oštećuju. Na ovaj problem je Granična policija BiH u više navrata skretala pozornost.

Također, u nekima od tih, može se reći improviziranih, prostora za rad policijskih službenika utvrđeno je da su nedostupne pitka i tehnička voda, a zabilježen je i nedostatak sanitarnih čvorova.

Posebno zabrinjava to što na ovim graničnim prijelazima nisu postavljene tehnički zadovoljavajuće fizičke prepreke, pri čemu nema ni rampi ni horizontalne prometne signalizacije.

Postojeće fizičke prepreke nisu prikladno obilježene za sudionike u prometu u pogledu obveznog zaustavljanja vozila.

Ovakvo stanje i uvjeti rada u znatnoj mjeri demotiviraju policijske službenike, a ujedno i rezultiraju nezadovoljstvom građana i policijskih službenika, pri čemu se šteti i ugledu Bosne i Hercegovine.

Na sve ove nedostatke Odbor za žalbe građana već je ukazivao u godišnjim izvješćima o radu.

Suradnja članova Odbora za žalbe građana i policijskih agencija Bosne i Hercegovine izuzetno je dobra. Ovom prilikom valja naglasiti i pohvaliti stručan, temeljit i iznimno profesionalan rad i ponašanje službenika koji rješavaju predstavke građana u Graničnoj policiji BiH, Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, kao i predstavnika policijskih agencija koji dolaze na sjednice Odbora.

Korektan i profesionalan odnos Odbora prema agencijama i obratno daje puni doprinos razumijevanju određenih pojava na koje je Odbor, prema zakonu, obavezan promptno reagirati kako bi se standardi u postupanju policijskih službenika podigli na višu razinu, s jedne strane, a s druge strane, zaštitili građani od svake vrste neprimjerenog ponašanja policijskih službenika.

Odbor za žalbe građana posebno naglašava angažman policijskih službenika u jedinicama unutarnje kontrole te potrebu jačanja kapaciteta ovih organizacijskih jedinica, kako kadrovski tako i tehnički.

Uzimajući u obzir sve provedene aktivnosti Odbora za žalbe građana, može se zaključiti da je Odbor sve obveze i aktivnosti propisane Zakonom o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture u BiH, Poslovnikom o radu Odbora za žalbe građana i Planom rada za 2024. godinu ispunio u cijelosti, odnosno u dijelu u kojem za realizaciju pojedinih aktivnosti nisu bila potrebna dodatna novčana sredstva.

Shodno navedenome, Odbor za žalbe građana, uz Izvješće o radu za 2024. godinu, predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH usvajanje i sljedećeg zaključka:

- Obvezuju se nadležna ministarstva i inistitucije Bosne i Hercegovine da pristupe realizaciji zaključaka iz izvješća o radu Odbora za žalbe građana za 2022. i 2023. godinu koje je Parlamentarna skupština BiH usvojila i dostavila na nadležno postupanje.

**Predsjednik
Odbora za žalbe građana
Parlamentarne skupštine BiH
Boris Buha**

Prilozi:

- *Tablični prikaz održanih sjednica i nazočnosti članova Odbora u 2024. godini*

Prilog 1.

Tablični prikaz održanih sjednica i nazočnosti članova Odbora u 2004. godini

Broj i datum održavanja sjednice	Boris Buha	Vjekoslav Vuković	Semir Šut	Hana Korać	Merima Šenderović	Miroslav ⁴ Janjić	Tihomir Marinčić
36. sjednica 29. 1. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
37. sjednica 27. 2. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
38. sjednica 26. 3. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
39. sjednica 22. 4. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
40. sjednica 22. 5. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
41. sjednica 28. 5. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
42. sjednica 14. 6. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
43. sjednica 9. 7. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
44. sjednica 29. 8. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
45. sjednica 19. 9. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
46. sjednica 10. 10. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
47. sjednica 14.11.2024.	+	+	+	+	+	-	+
48. sjednica 11.12.2024.	+	+	+	+	+	-	+
Ukupno	13/13	13/13	13/13	13/13	13/13	0/13	13/13
Postotak (%)	100	100	100	100	100	0	100

⁴ Član Odbora Miroslav Janjić podnio je ostavku na članstvo, nakon čega je Parlamentarna skupština BiH usvojila Odluku o razrješenju dužnosti člana Odbora za žalbe građana kao neovisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 79/24).